

ЗАКОН

О НАЦИОНАЛНИМ САВЕТИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се надлежности националних савета националних мањина (у даљем тексту: национални савети) у области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма, поступак избора националних савета, њихово финансирање и друга питања од значаја за рад националних савета.

Члан 2.

Ради остваривања права на самоуправу у култури, образовању, обавештавању и службеној употреби језика и писма, припадници националних мањина у Републици Србији могу да изаберу своје националне савете.

Национални савет представља националну мањину у области образовања, културе, обавештавања на језику националне мањине и службене употребе језика и писма, учествује у процесу одлучивања или одлучује о питањима из тих области и оснива установе, привредна друштва и друге организације из ових области.

Члан 3.

Министарство надлежно за послове људских и мањинских права (у даљем тексту: Министарство) води регистар националних савета.

Упис у регистар врши се на основу захтева за упис, који председник националног савета подноси у року од 30 дана од дана конституисања савета.

Уписом у регистар национални савет стиче својство правног лица.

Члан 4.

Упис у регистар се врши у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева.

У регистар се уписује: назив и седиште националног савета, име и презиме, јединствени матични број и пребивалиште председника националног савета, датум доношења статута, односно измена и допуна статута, број и датум решења о упису у регистар.

Подаци уписани у регистар су јавни.

Министарство ближе уређује садржину и начин вођења регистра.

Члан 5.

Национални савет може да стиче и отуђује покретну и непокретну имовину, а на основу одлуке надлежног органа може да буде и корисник средстава у јавној својини, у складу са законом.

Члан 6.

Национални савет има статут.

Статутом се уређују:

- 1) делатност националног савета;
- 2) број чланова националног савета, у складу са законом;
- 3) седиште националног савета;
- 4) назив, симбол и печат националног савета;
- 5) број и начин избора чланова органа националног савета;
- 6) друга тела националног савета, број чланова и поступак избора чланова тих тела;
- 7) признања и начин њихове доделе, и
- 8) друга питања од значаја за рад националног савета.

Национални савет је дужан да, у року од 30 дана од дана доношења измена и допуна статута, обавести о томе Министарство и достави измене и допуне статута, као и записник са седнице на којој су усвојене.

II. СТАТУСНА ПИТАЊА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА

1. Органи националног савета

Члан 7.

Национални савет има председника, извршни орган, одборе за образовање, културу, обавештавање и службену употребу језика и писма.

Статутом се могу утврдити консултативна и друга тела националног савета.

Председник националног савета представља и заступа национални савет.

Председник националног савета бира се из реда чланова националног савета.

Рад националног савета је јаван.

Члан 8.

Национални савет пуноважно одлучује ако је на седници присутно више од половине чланова националног савета.

Статут националног савета је усвојен ако за њега гласа више од половине од укупног броја чланова националног савета.

Председник националног савета и председник извршног органа националног савета су изабрани ако је за њих гласало више од половине од укупног броја чланова националног савета.

Остале одлуке национални савет доноси већином присутних чланова, уколико се статутом не пропише квалификована већина.

2. Број чланова националног савета

Члан 9.

Национални савет има најмање 15, а највише 35 чланова.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва мањи од 10.000 лица или није посебно исказан, национални савет броји 15 чланова.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва већи од 10.000 али мањи од 20.000 лица, национални савет броји 19 чланова.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва између 20.000 и 50.000 лица, национални савет броји 23 члана.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва између 50.000 и 100.000 лица, национални савет броји 29 чланова.

У случају националне мањине чији је број према резултатима последњег пописа становништва већи од 100.000 лица, национални савет броји 35 чланова.

Мандат чланова националног савета траје четири године.

Мандат првог сазива националног савета започиње од дана уписа у регистар националних савета.

III. НАДЛЕЖНОСТИ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА

1. Опште надлежности

Члан 10.

Национални савет, у складу са законом и својим статутом, преко својих органа самостално:

- 1) доноси и мења статут националног савета;
- 2) доноси финансијски план, финансијски извештај и завршни рачун;
- 3) располаже сопственом имовином;
- 4) одлучује о називу, симболима и печату националног савета;
- 5) утврђује предлоге националних симбола, знамења и празника националне мањине;
- 6) оснива установе, удружења, фондације, привредна друштва у областима културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма и другим областима од значаја за очување идентитета националне мањине;
- 7) предлаже представника националне мањине у савету за међунационалне односе у јединици локалне самоуправе;
- 8) установљава и додељује признања;
- 9) иницира доношење и прати спровођење закона и других прописа из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма;
- 10) учествује у припреми прописа и предлаже измену и допуну прописа којима се уређују Уставом гарантована права националних мањина у области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма;
- 11) предлаже посебне прописе и привремене мере у областима у којима се остварује право на самоуправу, ради постизања пуне равноправности између припадника националне мањине и грађана који припадају већини;

- 12) покреће поступак пред Уставним судом, Заштитником грађана, покрајинским и локалним омбудсманом и другим надлежним органима, када процени да је дошло до повреде Уставом и законом гарантованих права и слобода припадника националних мањина;
- 13) покреће поступак из тачке 12) овог члана у име припадника националне мањине, уз претходно прибављено писмено овлашћење;
- 14) заузима ставове, покреће иницијативе и предузима мере у вези са свим питањима која су непосредно повезана са положајем, идентитетом и правима националне мањине;
- 15) одлучује о другим питањима која су му поверена законом, актом аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

2. Надлежности у области образовања

Оснивачка права

Члан 11.

Национални савет може, у складу са законом, оснивати установе васпитања, образовања, ученичког и студентског стандарда и вршити права и обавезе оснивача.

Установе из става 1. овог члана национални савет оснива самостално или заједно са Републиком, аутономном покрајином, јединицом локалне самоуправе или другим правним лицем у складу са законом.

Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе као оснивачи установа из става 1. овог члана могу у целини или делимично пренети оснивачка права на национални савет.

Учешће у управљању установама

Члан 12.

У установама предшколског васпитања и образовања, и основног и средњег образовања и васпитања чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, у којима се образовно-васпитни рад изводи и на језику националне мањине, или у којима се изучава говор, језик или култура националне мањине као посебан наставни предмет, национални савет:

- 1) даје мишљење о предложеним кандидатима за чланове управног, односно школског одбора – представницима јединице локалне самоуправе;
- 2) у установама у којима се у већини одељења образовно-васпитни рад изводи на језику националне мањине или за које је утврђено да су од посебног значаја за националну мањину, предлаже чланове управног, односно школског одбора – представнике јединице локалне самоуправе;
- 3) даје мишљење о кандидату за директора установе из става 1. тачка 1) овог члана;
- 4) даје мишљење у поступку разрешења директора и чланова органа управљања у установама из става 1. тач. 1) и 2) овог члана;

- 5) даје претходну сагласност за избор директора установа из става 1. тачка 2) овог члана.

У установама ученичког и студентског стандарда чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, национални савет:

- 1) предлаже једног члана – представника оснивача и даје мишљење о осталим кандидатима за чланове управног одбора установа ученичког стандарда чије је седиште на територији јединице локалне самоуправе у којој је језик националне мањине у службеној употреби. Ако је у јединици локалне самоуправе више језика националних мањина у службеној употреби, заинтересовани национални савети предлажу заједничког кандидата за члана управног одбора;
- 2) даје мишљење о кандидатима за чланове управних одбора установа студентског стандарда чије је седиште на територији јединице локалне самоуправе у којој је језик националне мањине у службеној употреби;
- 3) даје мишљење у поступку избора директора установа ученичког и студентског стандарда чије је седиште на територији јединице локалне самоуправе у којој је језик националне мањине у службеној употреби;
- 4) даје мишљење у поступку разрешења директора и чланова органа управљања из става 2. тач. 1) до 3) овог члана.

Национални савет националне мањине чији језик није у службеној употреби ни у једној јединици локалне самоуправе има права из става 2. тач. 1) до 4) овог члана у јединици локалне самоуправе у којој припадници националне мањине коју он представља чине више од 1% укупног становништва према резултатима последњег пописа становништва.

У области високог образовања у установама чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, национални савет даје мишљење о кандидатима предложеним за органе руковођења и управљања високошколске установе на којој се настава у целини или делимично изводи на језику националне мањине.

Наставни планови и програми

Члан 13.

Национални савет:

- 1) предлаже Националном просветном савету опште основе предшколског програма, наставне планове и програме основног и средњег образовања и васпитања и основе васпитног програма, за садржаје који изражавају посебност националне мањине, а нарочито из области историје, музичког васпитања и ликовне уметности;
- 2) предлаже Националном просветном савету програм основног и средњег образовања и васпитања за језик националне мањине и језик, односно говор, националне мањине са елементима националне културе;
- 3) даје мишљење Националном просветном савету на наставне програме српског језика, као нематерњег;

- 4) предлаже министру надлежном за послове образовања мере и програм васпитног рада са ученицима у установама ученичког стандарда, који се односе на афирмацију међуетничке толеранције и мултикултурализма;
- 5) даје мишљење на школски и васпитни програм установа за које је утврђено да су од посебног значаја за националну мањину.

Уџбеници и наставна средства

Члан 14.

Ако се образовно-васпитни рад остварује на језику националне мањине, Национални просветни савет предлаже министру надлежном за послове образовања давање одобрења за коришћење уџбеника и наставних средстава чији садржаји изражавају посебности националне мањине уз претходну сагласност националног савета.

Министар надлежан за послове образовања даје одобрење за коришћење домаћих или увезених уџбеника на језику националне мањине у образовно-васпитном раду, на предлог националног савета.

Друге надлежности у области образовања

Члан 15.

Национални савет у складу са законом:

- 1) предлаже једног кандидата за заједничку листу кандидата за избор чланова Националног просветног савета;
- 2) даје мишљење у поступку доношења акта о мрежи предшколских установа и основних школа у јединици локалне самоуправе у којој је у службеној употреби језик националне мањине или у којој се образовно-васпитни рад изводи на језику националне мањине;
- 3) утврђује образовно-васпитне установе од посебног значаја за образовање националне мањине; ако је укупан број установа већи од четири, за установе од посебног значаја може се прогласити највише једна четвртина од укупног броја установа у којима се настава изводи и на језику националне мањине; ако је укупан број таквих установа мањи од четири, установом од посебног значаја може се прогласити једна од установа у којима се настава изводи на језику националне мањине, односно и на језику националне мањине; у случају националне мањине на чијем језику се не изводи настава, правила из ове тачке се сходно примењују на установе у којима се изучава језик или говор са елементима културе националне мањине;
- 4) даје мишљење министру надлежном за послове образовања у поступку утврђивања мреже средњих школа и установа ученичког и студентског стандарда;
- 5) даје мишљење министру надлежном за послове образовања у поступку давања сагласности на обављање делатности школе ван седишта школе у којој се настава изводи на језику националне мањине;
- 6) предлаже оснивачу, Републици, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе осамостаљивање издвојеног одељења школе у којем се настава изводи на језику националне мањине;

- 7) даје мишљење у поступку утврђивања броја ученика за упис у средњу школу, као и у поступку давања сагласности на број ученика за стицање стручне оспособљености, преквалификације, доквалификације и специјализације;
- 8) даје мишљење министру надлежном за послове образовања у поступку давања сагласности на отварање одељења на језику националне мањине за мање од 15 ученика;
- 9) установама ученичког и студентског стандарда даје мишљење у поступку расподеле места у тим установама;
- 10) даје мишљење у поступку расподеле средстава из буџета Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе која се додељују путем јавног конкурса установама и удружењима у области образовања;
- 11) установљава стипендије из сопствених средстава и својим актима прописује критеријуме и поступак одлучивања о додели стипендије и спроводи поступак за додељивање;
- 12) одређује представника у Националном просветном савету који учествује у његовом раду без права одлучивања, када се на језику националне мањине изводи настава у оквиру образовног система, а када Национални просветни савет разматра питања од значаја за образовање националне мањине;
- 13) одређује свог представника у Националном савету за високо образовање који је пуноправни члан овог савета када се на језику националне мањине у целини или делимично изводи настава у оквиру високог образовања;
- 14) обавља и друге послове из ове области утврђене законом или другим прописима.

3. Надлежности у области културе

Оснивачка права

Члан 16.

Национални савет може, у складу са законом, оснивати установе културе ради очувања, унапређења и развоја културне посебности и очувања националног идентитета националне мањине и вршити права и обавезе оснивача.

Установе из става 1. овог члана национални савет оснива самостално или заједно са Републиком, аутономном покрајином, јединицом локалне самоуправе или другим правним лицем, у складу са законом.

Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе као оснивачи установа из става 1. овог члана могу у целини или делимично пренети оснивачка права на национални савет.

Учешће у управљању установама

Члан 17.

У установама културе чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, за које национални савет утврди да су од

посебног значаја за очување идентитета националне мањине, национални савет:

- 1) именује једног члана управног одбора установе;
- 2) даје мишљење о предложеним члановима управног одбора установе;
- 3) даје мишљење у поступку избора директора установе.

Ако више националних савета утврди да је нека установа у области културе од посебног значаја за очување, унапређење и развој посебности и националног идентитета националне мањине, национални савети именују по једног члана управног одбора из става 1. тачка 1) овог члана.

Друге надлежности у области културе

Члан 18.

Национални савет:

- 1) утврђује које су установе и манифестације у области културе од посебног значаја за очување, унапређење и развој посебности и националног идентитета одређене националне мањине;
- 2) утврђује стратегију развоја културе националне мањине;
- 3) утврђује која су покретна и непокретна културна добра од посебног значаја за националну мањину;
- 4) покреће поступак пред надлежним органом или установом за утврђивање статуса законом заштићених покретних и непокретних културних добара од значаја за националну мањину;
- 5) предлаже предузимање мера заштите, санације и реконструкције културних добара из става 1. тачка 4) овог члана;
- 6) даје мишљења и предлоге у поступку израде просторних и урбанистичких планова у јединици локалне самоуправе у којој се налазе културна добра из става 1. тачка 3) овог члана;
- 7) предлаже обустављање извршења просторних и урбанистичких планова ако сматра да се тиме угрожавају културна добра из става 1. тачка 3) овог члана;
- 8) даје претходно мишљење надлежном органу у поступку издавања дозволе за премештање непокретног културног добра из става 1. тачка 3) овог члана на нову локацију;
- 9) даје мишљење у поступку оснивања или укидања библиотека или организационих јединица библиотека који имају фонд књига на језику националне мањине;
- 10) даје предлог за расподелу средстава која се додељују путем јавног конкурса из буџета Републике, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе установама, манифестацијама и удружењима националне мањине у области културе;
- 11) предлаже најмање једног кандидата за заједничку листу кандидата за избор Националног савета за културу;
- 12) одређује свог представника у Националном савету за културу који, без права одлучивања, учествује у његовом раду када се разматрају питања од значаја за културу националне мањине;

- 13) одлучује о другим питањима која су му поверена законом, актом аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

4. Надлежности у области обавештавања

Оснивачка права

Члан 19.

Национални савет може, на начин утврђен законом, самостално или заједно са другим правним лицем, оснивати установе и привредна друштва за обављање новинско-издавачке и радио-телевизијске делатности, штампања и репродукције снимљених медија и вршити права и обавезе оснивача.

Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе као оснивач јавних предузећа и установа у области јавног информисања које у целини или претежно врше информисање на језику националне мањине могу у споразуму са националним саветом у целини или делимично пренети оснивачка права на национални савет.

Учешће у управљању установама

Члан 20.

Национални савет:

- 1) даје мишљење у поступку именовања чланова управног одбора, програмског одбора и генералног директора Радиодифузне установе Србије, ако та установа емитује програм на језику националне мањине;
- 2) даје мишљење у поступку именовања чланова управног одбора, програмског одбора и генералног директора Радиодифузне установе Војводине, ако та установа емитује програм на језику националне мањине;
- 3) утврђује критеријуме за избор одговорног уредника програма на језику националне мањине у установи јавног сервиса;
- 4) предлаже управном одбору радиодифузне установе именовање одговорног уредника програма на језику националне мањине од кандидата који се пријаве и испуњавају услове конкурса;
- 5) даје мишљење о кандидатима за одговорног уредника програма на језицима националних мањина у радиодифузној установи у којој се именује одговорни уредник за више програма на језицима националних мањина.

Друге надлежности у области обавештавања

Члан 21.

Национални савет:

- 1) усваја стратегију развоја информисања на језику националне мањине, у складу са стратегијом Републике Србије;
- 2) даје предлоге Републичкој радиодифузној агенцији приликом израде Стратегије развоја радиодифузије;

- 3) даје предлог за расподелу средстава која се додељују путем јавног конкурса из буџета Републике, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе правним и физичким лицима која обављају информисање на језику националне мањине;
- 4) разматра извештаје Управног и Програмског одбора Радиодифузне установе Србије и Радиодифузне установе Војводине и даје предлоге и препоруке о програмима на језику националне мањине;
- 5) даје мишљење и предлоге Савету Републичке радиодифузне агенције, у вези са информисањем на језику националне мањине;
- 6) одређује представника у Савету Републичке радиодифузне агенције који учествује у његовом раду без права одлучивања, када се разматрају питања у вези са информисањем на језику националне мањине;
- 7) обавља и друге послове из ове области утврђене законом и другим прописима.

5. Надлежности у области службене употребе језика и писма

Члан 22.

Национални савет:

- 1) утврђује традиционалне називе јединица локалне самоуправе, насељених места и других географских назива на језику националне мањине, ако је на подручју јединице локалне самоуправе или насељеног места језик националне мањине у службеној употреби; називи које је утврдио национални савет постају називи у службеној употреби поред назива на српском језику и објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”, а у случају националних савета чије је седиште на територији Аутономне Покрајине Војводине у „Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине”;
- 2) предлаже надлежном органу истицање назива јединица локалне самоуправе, насељених места и других географских назива на језику националне мањине;
- 3) предлаже утврђивање језика и писма националне мањине као службеног језика и писма у јединици локалне самоуправе;
- 4) предлаже промену назива улица, тргова, градских четврти, заселака, других делова насељених места и установа за које је утврђено да су од посебног значаја за националну мањину;
- 5) даје мишљење у поступку утврђивања назива улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места, ако је на подручју јединице локалне самоуправе или насељеног места језик националне мањине у службеној употреби;
- 6) предлаже надлежном органу вршење надзора над службеном употребом језика и писма националне мањине;
- 7) предлаже надлежним органима мере и активности за унапређење превођења прописа на језике националних мањина који су у службеној употреби;
- 8) предузима мере и активности за унапређење службене употребе језика и писма националне мањине;

- 9) одлучује о другим питањима из ове области која су му поверена законом, актом аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

6. Ништавост правних аката

Члан 23.

Појединачни правни акти из чл. 12. до 15, чл. 17. и 18. и чл. 20. до 22. овог закона који су донети без одговарајућег предлога или мишљења националног савета су противзаконити, односно ништави.

Ако национални савет и поред уредно достављеног захтева надлежног органа, у року од 30 дана не достави предлог или мишљење, акт из става 1. овог члана се доноси и без прибављеног предлога, односно мишљења.

7. Пренос оснивачких права

Члан 24.

На иницијативу националног савета, Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе преноси у целини или делимично оснивачка права над:

- 1) образовно-васпитним установама у којима се настава изводи искључиво на језику националне мањине;
- 2) установама културе чија је основна делатност очување и развијање културе националне мањине;
- 3) установама које обављају јавно информисање искључиво на језику националне мањине.

На иницијативу националног савета, Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе преноси у целини или делимично оснивачка права над установама које нису обухваћене тач. 1) до 3) став 1. овог члана ако су од посебног значаја за националну мањину.

Органи из ст. 1. и 2. овог члана са националним саветом закључују уговор о преношењу оснивачких права у целости или делимично (у даљем тексту: уговор).

Уговор садржи међусобна права и обавезе органа из ст. 1. и 2. овог члана и националног савета.

Уговор уређује права управљања која се преносе и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Републике, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе за финансирање делатности установе.

У погледу буџетског финансирања, материјални положај установа чија се оснивачка права у целини или делимично преносе не може бити неповољнији у односу на установе чија се оснивачка права не преносе на национални савет.

IV. ОДНОС СА РЕПУБЛИЧКИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИМА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И ОРГАНИМА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Однос са републичким органима

Члан 25.

Национални савет може поднети Народној скупштини, Влади и другим државним органима и посебним организацијама предлоге, иницијативе и мишљења о питањима из своје надлежности.

Пре разматрања и одлучивања о питањима из области из члана 2. овог закона, органи из става 1. овог члана затражиће мишљење националних савета.

Поступак прибављања мишљења уредиће се пословницима органа из става 1. овог члана.

Национални савет може поднети иницијативу Влади за укидање, односно поништење прописа државних органа и посебних организација, који нису у складу са одредбама овог закона и других закона и прописа који се односе на националне мањине.

Однос са органима аутономне покрајине и органима јединице локалне самоуправе

Члан 26.

Национални савети дају предлоге, иницијативе и мишљења о питањима која се односе на положај националних мањина и на очување посебности националних мањина органима аутономне покрајине и органима јединице локалне самоуправе.

Органи аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, обавезни су да размотре предлоге, иницијативе и мишљења националних савета и да предузму одговарајуће мере.

У поступку доношења општих аката из области које су наведене у члану 2. овог закона, органи аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, затражиће мишљење националних савета.

Поступак прибављања мишљења уредиће се пословницима органа из става 1. овог члана.

V. МЕЂУНАРОДНА И РЕГИОНАЛНА САРАДЊА

Члан 27.

Национални савет, у складу са законом, сарађује са међународним и регионалним организацијама, са државним органима, организацијама и установама у матичним државама, као и са националним саветима или сличним телима националних мањина у другим државама.

Представници националног савета учествују у преговорима или се консултују поводом преговора о закључивању билатералних споразума са матичним државама, у делу који се непосредно односи на права националних мањина.

Представници националних савета учествују у раду мешовитих међудржавних тела чији је задатак да надзиру спровођење билатералних међудржавних споразума о заштити права одређене националне мањине.

Члан 28.

Представници националних мањина, преко Савета Републике Србије за националне мањине, учествују у поступку закључивања, односно приступања, међународним или регионалним споразумима који се односе на положај и заштиту права националних мањина.

VI. ИЗБОР НАЦИОНАЛНИХ САВЕТА

1. Заједничке одредбе

Члан 29.

Избори за националне савете могу бити непосредни или путем електорске скупштине.

Националне мањине ће се саме одредити којем ће од ова два начина дати приоритет.

Непосредни избори за националне савете одржаће се ако се до дана расписивања избора, на посебан бирачки списак националне мањине, упише више од 50% од укупног броја припадника националне мањине према последњем попису становништва, умањеног за 20%.

Принципи избора националних савета

Члан 30.

Избори за национални савет заснивају се на принципима слободе избора, једнакости изборног права, периодичности избора и принципу тајног гласања.

Посебна начела избора су добровољност, пропорционалност и демократичност.

Изборно право

Члан 31.

Изборно право припадника националних мањина за избор националних савета укључује права припадника националне мањине да: бира чланове националног савета, буде биран за члана националног савета, предлаже кандидате за чланове националног савета, буде информисан о изборима за националне савете, о кандидатима за чланове националног савета, као и о њиховим програмима, буде уписан у посебан бирачки списак националне мањине, гласа за избор националног савета и право на заштиту права везаних за избор националног савета.

Активно бирачко право

Члан 32.

Припадник националне мањине стиче право да бира чланове националног савета ако испуни Уставом и законом прописане опште услове за стицање активног бирачког права.

Посебан услов за стицање активног бирачког права за непосредан избор чланова националног савета је упис у посебан бирачки списак националне мањине, у складу са одредбама овог закона.

Посебан услов за стицање активног бирачког права за избор националног савета националне мањине путем електорске скупштине је статус електора, који се стиче према одредбама овог закона.

Пасивно бирачко право

Члан 33.

За члана националног савета може бити биран припадник националне мањине који испуњава услове из члана 32. овог закона и не обавља функцију судије, тужиоца или судије Уставног суда.

Посебне одредбе о гласању

Члан 34.

Гласање за избор чланова националног савета организује се само на територији Републике Србије.

Расписивање избора

Члан 35.

Одлуку о расписивању избора за национални савет доноси министар надлежан за послове људских и мањинских права (у даљем тексту: министар).

Одлука о избору националног савета доноси се најраније 120, а најкасније 90 дана пре истека мандата националног савета.

Одлука о расписивању избора садржи: начин избора, број чланова националног савета који се бира, одредбе о започињању рокова за изборне радње и дан у коме се одвија гласање.

Одлука о расписивању избора објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Време одржавања избора

Члан 36.

Избори за чланове свих националних савета одржавају се истовремено.

Избори морају бити окончани најкасније 15 дана пре истека мандата на који су изабрани чланови националног савета.

Трошкови и таксе

Члан 37.

Подносци који се односе на избор националног савета и судска овера потписа не подлежу плаћању такси.

Финансијска средства за спровођење избора националног савета обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Организовање избора

Члан 38.

Све послове организовања и спровођења избора за националне савете обављају Министарство и органи за спровођење избора, у складу са овим законом.

Обавезе средстава јавног обавештавања у вези са изборима националних савета

Члан 39.

Средства јавног обавештавања су дужна да, у складу са законом, прате ток изборних активности и извештавају о изборима националних савета.

На информисање у вези са изборима националних савета сходно се примењују закони који уређују јавно информисање у изборном поступку.

Распуштање националног савета и привремени орган управљања

Члан 40.

Министарство распушта национални савет ако:

- 1) национални савет не заседа дуже од шест месеци;
- 2) ако не изабере председника националног савета у року од 60 дана од конституисања националног савета или од престанка функције председника;
- 3) не донесе статут у року утврђеном овим законом.

Решење Министарства о распуштању националног савета је коначно и против њега се може покренути управни спор.

До конституисања новог сазива националног савета текуће и неодложне послове из надлежности и делатности националног савета обавља привремени орган националног савета који чине председник и четири члана.

Министарство, из реда чланова националног савета, решењем образује привремени орган, водећи рачуна о заступљености изборних листа са којих су изабрани чланови националног савета.

Мандат чланова националног савета и престанак чланства у националном савету

Члан 41.

Чланови националног савета бирају се на период од четири године и могу поново бити бирани на исти положај.

Члану националног савета престаје чланство у националном савету пре истека времена на које је изабран:

- 1) подношењем оставке;
- 2) ступањем на посао или преузимањем функције неспојиве са чланством у националном савету;
- 3) губитком једног од општих услова за стицање активног бирачког права;

- 4) ако више од годину дана не учествује у раду националног савета;
- 5) у случају смрти;
- 6) ако му престане пребивалиште на територији Републике Србије;
- 7) ако је коначном одлуком надлежног органа брисан из посебног бирачког списка припадника националне мањине, уколико је национални савет биран непосредно;
- 8) ако је правноснажном пресудом осуђен за кривично дело на казну затвора у трајању дужем од шест месеци.

Дан престанка чланства у националном савету констатује национални савет на првој наредној седници после пријема обавештења о наступању разлога за престанак чланства у националном савету.

Када члану националног савета престане мандат, његово место у националном савету заузима кандидат са изборне листе на којој се налазио члан којем је престао мандат, а којег именује предлагач листе.

Сазивање прве седнице националног савета

Члан 42.

У року од 30 дана од дана проглашења коначних резултата избора, министар сазива конститутивну седницу националних савета.

Сходна примена других закона

Члан 43.

На избор националног савета и питања која нису уређена овим законом, сходно се примењују одредбе Закона о избору народних посланика, Закона о општем управном поступку и Закона о управном спору.

2. Непосредни избори чланова националних савета

Бирачки спискови

Члан 44.

Министарство саставља посебан бирачки списак за националне мањине које су до ступања на снагу овог закона основале национални савет.

У случају да национална мањина до ступања на снагу овог закона није формирала национални савет, поступак из става 1. овог члана може се покренути ако, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, Министарство прими захтев припадника или организације такве националне мањине, под условом да је захтев подржан судски овереним потписима најмање 5% припадника те националне мањине према последњем попису становништва. Министарство решењем одлучује о испуњености услова из захтева.

Ако се национална мањина определи за избор националног савета након истека рока из става 2. овог члана, да би поступак формирања посебног бирачког списка био покренут потребно је да пре расписивања наредних избора Министарство прими захтев припадника или организације такве националне мањине, под условом да је захтев подржан судски овереним потписима најмање 5% припадника те националне мањине према последњем попису

становништва. Министарство решењем одлучује о испуњености услова из захтева.

Решење Министарства из ст. 2. и 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 45.

Министарство путем средстава јавног информисања обавештава све грађане са бирачким правом, припаднике националних мањина из члана 44. ст. 1. и 2. овог закона, да је образовање посебног бирачког списка националних мањина започело.

Сваки грађанин са бирачким правом, припадник националне мањине из члана 44. ст. 1, 2. и 3. овог закона, може на посебном обрасцу писмено затражити да, у року од 15 дана од дана подношења захтева, буде уписан у посебан бирачки списак одговарајуће националне мањине.

Члан 46.

Први посебан бирачки списак Министарство привремено закључује 120 дана након дана јавног објављивања да је образовање посебног бирачког списка започело и утврђује укупан број бирача на посебном бирачком списку националне мањине.

Ако су на основу утврђеног броја бирача на посебном бирачком списку националне мањине испуњени услови за непосредан избор националног савета из члана 29. овог закона, Министарство расписује изборе у складу са чланом 35. овог закона у року од 15 дана од истека рока из става 1. овог члана.

Општа правила о посебном бирачком списку националних мањина

Члан 47.

Посебан бирачки списак је јавна исправа у којој се води евиденција припадника националних мањина који имају бирачко право.

Припадници националних мањина уписују се у посебан бирачки списак добровољно.

За сваку националну мањину води се посебан јединствени бирачки списак.

Припадник националне мањине може бити уписан само у један посебан бирачки списак.

Члан 48.

Посебан бирачки списак води се по службеној дужности.

Посебан бирачки списак је јединствен, сталан и редовно се ажурира, а посебно се ажурира у року од 15 дана од дана доношења одлуке о расписивању избора.

Члан 49.

Подаци из посебног бирачког списка уживају посебну заштиту.

Забрањено је и кажњиво свако коришћење података из посебног бирачког списка, осим у сврху избора националног савета, као и у сврху

остваривања других права националних мањина, ако је то прописано законом или прописом аутономне покрајине.

Члан 50.

Посебан бирачки списак садржи: редни број, лично име, матични број, пол, националну припадност, годину рођења, место пребивалишта (улица и број куће, село, заселак, насеље) и простор за примедбу.

Члан 51.

Посебан бирачки списак води у електронској форми Министарство.

Посебне бирачке спискове по јединицима локалне самоуправе воде, као поверени посао, општинске, односно градске управе у електронској форми.

Посебан бирачки списак закључује се решењем Министарства најкасније 15 дана пре дана одржавања избора.

Члан 52.

Припадници националне мањине уписују се у посебан бирачки списак када испуне опште услове за стицање бирачког права прописане законом.

Сваки грађанин са бирачким правом, припадник националне мањине, може на посебном обрасцу писмено затражити да буде уписан у посебан бирачки списак.

Захтев за упис у посебан бирачки списак бирач подноси органу управе јединице локалне самоуправе према месту пребивалишта, у писаној форми, на посебном обрасцу који прописује Министарство и својеручно га потписује.

У посебан бирачки списак не могу се уписати лица која су правоснажном одлуком суда лишена пословне способности. Ако су таква лица уписана у бирачки списак, брисаће се из њега, а када им се правоснажном одлуком суда врати пословна способност, поново се уписују у бирачки списак.

Свака исправка и измена у посебном бирачком списку може се извршити само на лични захтев бирача.

Члан 53.

Захтев за брисање из посебног бирачког списка бирач подноси органу управе јединице локалне самоуправе према месту пребивалишта, у писаној форми, на посебном обрасцу који прописује Министарство и својеручно га потписује.

Бирач може бити избрисан из посебног бирачког списка у случајевима када изгуби бирачко право због неиспуњења једног од општих услова за стицање бирачког права утврђених законом и на захтев органа надлежног за вођење посебног бирачког списка уз прибављање доказа из службених евиденција.

Органи који воде службену евиденцију о грађанима дужни су да органима надлежним за вођење бирачких спискова доставе податке који утичу на тачност и ажурност вођења бирачких спискова.

Члан 54.

Посебан бирачки списак и подаци који се уносе у овај списак воде се истовремено на српском језику и на језику и писму националне мањине за коју се води бирачки списак.

Члан 55.

Министарство ближе уређује начин вођења бирачког списка и друга питања која су потребна за потпуно, тачно и ажурно вођење бирачких списка.

Члан 56.

Ако у поступку уписа у посебан бирачки списак или брисања из списка, орган управе јединице локалне самоуправе који води бирачки списак одбије да изврши упис бирача у посебан бирачки списак или брисање из списка, бирач има право да поднесе жалбу Министарству. Решење Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство доноси решење о жалби у року до 15 дана.

Члан 57.

По закључењу посебног бирачког списка, упис, брисање, измене, допуне и исправке могу се вршити само на основу одлуке суда, у управном спору, најкасније десет дана пре дана одређеног за одржавање избора.

Члан 58.

У току трајања мандата свих изабраних националних савета, без обзира на начин избора, посебни бирачки спискови се редовно ажурирају. Припадници националних мањина који су изабрали националне савете могу да затраже од надлежног органа да се њихово име упише на посебан бирачки списак или да се брише са посебног бирачког списка.

Министарство је дужно да, пре расписивања наредних избора, утврди које су националне мањине испуниле услов да се одрже непосредни избори.

Члан 59.

Надзор над применом прописа којима се уређује вођење посебних бирачких списка у јединицама локалне самоуправе врши Министарство.

Ако Министарство утврди да се посебан бирачки списак не води на начин прописан законом и прописима донесеним на основу закона, наложиће надлежном органу да отклони утврђене неправилности.

Органи за спровођење избора

Члан 60.

Органи за спровођење избора националних савета су: Централна изборна комисија (у даљем тексту: ЦИК), Изборна комисија за бирачко подручје (у даљем тексту: ИКП) и бирачки одбори.

Услове за рад органа за спровођење избора обезбеђује Министарство.

Састав Централне изборне комисије

Члан 61.

ЦИК чине чланови сталног и проширеног састава.

Стални састав ЦИК-а чине три члана које именује министар. Чланови сталног састава могу бити само дипломирани правници.

Проширени састав ЦИК-а чине представници предлагача изборних листа. Два или више предлагача изборних листа могу споразумно одредити заједничког представника у проширени састав ЦИК-а.

Чланови из проширеног састава ЦИК-а пуноправно учествују у раду и одлучивању.

Чланови сталног састава ЦИК-а имају заменике који се бирају на начин из става 2. овог члана.

У раду ЦИК-а учествује представник Републичког завода за статистику, без права одлучивања.

Чланови сталног састава ЦИК-а бирају председника и секретара ЦИК-а из својих редова.

Надлежност Централне изборне комисије

Члан 62.

Надлежности ЦИК-а су:

- 1) стара се о законитом спровођењу избора;
- 2) организује техничку припрему за изборе;
- 3) прати примену и даје објашњења у вези са применом овог закона, у вези са непосредним изборима чланова националних савета;
- 4) утврђује јединствене стандарде за изборни материјал;
- 5) прописује обрасце и правила за спровођење изборних радњи прописаних овим законом;
- 6) одређује бирачка подручја које чине територије једне или више суседних јединица локалне самоуправе и објављује их у „Службеном гласнику Републике Србије“;
- 7) одређује и оглашава у „Службеном гласнику Републике Србије“ број и адресу бирачких места, најкасније 20 дана пре дана одређеног за одржавање избора;
- 8) именује председника, чланове и заменике сталног састава Изборне комисије за бирачко подручје и бирачких одбора;
- 9) утврђује број гласачких листића за бирачка места, оверава их и заједно са овереним изводом из бирачког списка, записнички, предаје изборним комисијама бирачког подручја;
- 10) утврђује да ли је изборна листа састављена и поднета, у складу са овим законом и проглашава изборну листу;
- 11) доноси решење о проглашењу збирне изборне листе;
- 12) одређује начин чувања и руковања изборним материјалом;
- 13) утврђује и објављује резултате избора;
- 14) утврђује број мандата који припадају свакој изборној листи;
- 15) подноси извештај Министарству и обавештава Народну скупштину о спроведеним изборима;
- 16) доставља податке органима надлежним за прикупљање и обраду статистичких података;

17) обавља и друге послове предвиђене овим законом.

ЦИК доноси пословник о свом раду и правила о раду ИКП-а и бирачких одбора.

ЦИК је дужан да обрасце из тачке 5) овог члана стави на располагање учесницима у изборима у року од пет дана од дана расписивања избора.

Састав Изборне комисије за бирачко подручје

Члан 63.

Састав ИКП-а чине председник и два члана које именује ЦИК на предлог предлагача изборних листа.

Председник и чланови ИКП-а имају заменике који се именују на исти начин као и чланови.

Надлежност Изборне комисије за бирачко подручје

Члан 64.

ИКП прима изборни материјал ЦИК-а и доставља га бирачким одборима.

ИКП прима изборни материјал од бирачких одбора са бирачких места и доставља га ЦИК-у.

О пријему и достављању изборног материјала саставља се записник о примопредаји.

ИКП обавља и друге послове утврђене актима ЦИК-а.

Састав бирачког одбора

Члан 65.

Бирачки одбор чине председник и чланови сталног и проширеног састава.

Стални састав бирачког одбора чине: председник и најмање два члана.

Проширени састав бирачког одбора чини по један представник подносилаца изборних листа. Два или више предлагача изборних листа могу одредити заједничког представника.

Председник и чланови сталног састава бирачког одбора имају заменике.

ЦИК образује бирачки одбор и именује председника, сталне чланове и њихове заменике од лица која су уписана у посебан бирачки списак.

Надлежност бирачког одбора

Члан 66.

Бирачки одбор непосредно спроводи гласање на бирачком месту, обезбеђује правилност и тајност гласања, утврђује резултате гласања на бирачком месту и обавља друге послове одређене овим законом.

Бирачки одбор се стара о одржавању реда на бирачком месту за време гласања.

Ближа правила о раду бирачког одбора прописује ЦИК.

Бирачка места

Посебна бирачка места

Члан 67.

Гласање за националне савете одвија се на бирачким местима која утврђује ЦИК.

Одређивање бирачких места

Члан 68.

ЦИК одређује бирачка места на којима се гласа о избору националних савета, руководећи се бројем припадника националних мањина који живе на подручју на коме се образује бирачко место, а уписани су у бирачки списак.

Бирачко место за избор чланова националних савета одређује се ако на подручју на коме се образује бирачко место има најмање 100, а највише 2.500 бирача уписаних у посебан бирачки списак.

Списак бирачких места

Члан 69.

Списак бирачких места на којима се одвија гласање за националне савете објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Уређење бирачког места

Члан 70.

Правила у вези са уређењем бирачког места утврђује ЦИК.

Кандидовање - изборне листе

Право кандидовања

Члан 71.

Изборне листе могу, под условима утврђеним овим законом, предлагати група бирача уписаних у посебан бирачки списак одговарајуће националне мањине, односно организације, удружења грађана, као и политичке организације националне мањине (у даљем тексту: предлагач).

Изборну листу својим потписима мора подржати најмање 1%, а не мање од 50 бирача уписаних у посебан бирачки списак одговарајуће националне мањине.

Организацијом, удружењем или политичком организацијом националне мањине сматра се организација, удружење грађана или политичка организација која има предзнак једне националне мањине у свом називу, или је статутом одређена као организација, удружење или политичка организација која окупља, или делује у интересу припадника националне мањине.

Потписи за подршку треба да су оверени, у складу са овим законом.

Предлог из става 1. овог члана може поднети само лице које је овластио предлагач изборне листе.

Изборна листа – структура

Члан 72.

На изборној листи се налази највише онолико кандидата колико се чланова националног савета бира, а најмање пет.

Носиоца изборне листе и редослед кандидата одређује предлагач.

На изборној листи најмање 30% места резервисано је за мање заступљен пол, с тим да је свако треће место на изборној листи резервисано за мање заступљен пол.

Ако изборна листа не испуњава услове из ст. 1. и 3. овог члана, сматраће се да садржи недостатке за проглашење изборне листе, а предлагач листе биће позван да отклони недостатке листе, у складу са овим законом.

Ако предлагач листе не отклони недостатке из става 4. овог члана, ЦИК ће, у складу са овим законом, одбити проглашење изборне листе.

Повлачење изборне листе

Члан 73.

Предлагач изборне листе може повући листу најкасније до дана утврђивања збирне изборне листе.

Повлачењем изборне листе престаје чланство представника подносиоца листе у свим органима за спровођење избора, као и сва права која му у том својству по одредбама овог закона припадају.

Назив, утврђивање и проглашење изборне листе

Члан 74.

Изборна листа има назив који одређује предлагач изборне листе.

Назив изборне листе може укључити име и презиме лица, удружења или организације националне мањине из члана 71. овог закона које предлагач одреди, као и име носиоца изборне листе.

Образац за подршку изборној листи

Члан 75.

ЦИК прописује облик и садржај обрасца за прикупљање потписа и ставља га на располагање учесницима у изборима у року од пет дана од дана расписивања избора.

Бирач може својим потписом подржати изборну листу само једног предлагача. Сваки потпис из става 1. овог члана мора бити оверен у општинском суду или у општинској управи односно месној канцеларији.

Поступање са изборном листом

Члан 76.

Изборна листа доставља се ЦИК-у најкасније 15 дана пре дана одређеног за гласање.

Уз изборну листу, ЦИК-у се доставља документација, и то:

- 1) потврда о упису у посебан бирачки списак националне мањине за сваког кандидата са изборне листе, у којој је назначено име и презиме, датум рођења, занимање и лични број кандидата;
- 2) писмена изјава кандидата да прихвата кандидатуру;
- 3) доказ о пребивалишту кандидата;
- 4) писмена сагласност носиоца листе;
- 5) овлашћење за прикупљање потписа које Министарство даје лицу које подноси изборну листу;
- 6) на посебном обрасцу оверени потписи бирача који су подржали одређену изборну листу.

Проглашење изборне листе

Члан 77.

ЦИК проглашава изборну листу предлагача одмах по пријему изборне листе и пратеће документације, а најкасније у року од 24 часа од пријема изборне листе.

Решење о проглашењу изборне листе из става 1. овог члана ЦИК доставља без одлагања предлагачу.

Недостаци изборне листе

Члан 78.

Када ЦИК утврди да изборна листа није поднета благовремено, донеће решење о одбацивању изборне листе.

Када ЦИК утврди да изборна листа садржи недостатке који онемогућују проглашење изборне листе, донеће, у року од 24 часа од пријема изборне листе, закључак којим се предлагачу изборне листе налаже да, најкасније у року од 48 часова од часа достављања закључка, отклони те недостатке. У закључку се предлагачу изборне листе указује на начин отклањања недостатака.

Када ЦИК утврди да изборна листа садржи недостатке, односно ако утврди да недостаци нису отклоњени, или нису отклоњени у прописаном року, донеће у наредних 48 часова решење о одбијању проглашења изборне листе.

Збирна изборна листа

Члан 79.

Збирну изборну листу утврђује ЦИК, за сваку националну мањину посебно.

Збирна изборна листа укључује све изборне листе за сваку националну мањину, са личним именима свих кандидата и подацима о години рођења, занимању и пребивалишту.

Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редоследу проглашења изборне листе.

Збирну изборну листу за сваку националну мањину ЦИК објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“, најкасније десет дана пре дана

гласања. За дан проглашења збирне изборне листе узима се дан њеног објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Предлагач изборне листе има право да, у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе изврши, преко лица које овласти, увид у документацију која је поднета уз проглашене изборне листе.

Члан 80.

По закључењу посебног бирачког списка, ЦИК објављује укупан број бирача у целини, по јединицама локалне самоуправе и бирачким местима, у року од 48 часова.

ЦИК саставља оверени извод из посебног бирачког списка за свако бирачко место.

Извод из посебног бирачког списка, осим података из члана 50. овог закона, садржи назив органа који га је сачинио, датум сачињавања и ознаку бирачког места за које је извод сачињен.

Члан 81.

Републички органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе, јавне установе и други органи дужни су да, на захтев бирача, одмах издају јавне исправе битне за остваривање бирачког права, а најкасније наредног дана од дана подношења захтева.

Члан 82.

Министарство и органи јединица локалне самоуправе дужни су да овлашћеним представницима подносилаца потврђених изборних листа омогуће увид у посебан бирачки списак, као и увид у службену документацију на основу које орган надлежан за вођење посебног бирачког списка врши упис, брисање, измене, допуне или исправке бирачког списка.

Увид се врши у службеним просторијама органа код којих се службена документација налази.

Члан 83.

По представци подносиоца потврђене изборне листе, Министарство је дужно да изврши контролу у року од 24 часа од дана пријема представке.

Министарство је дужно да достави подносиоцу представке примерак записника о извршеној контроли и примерак акта којим се надлежном органу налаже предузимање одређених мера и радњи, у року од 48 часова од дана извршене инспекцијске контроле.

Спровођење избора

Гласање

Члан 84.

Бирач гласа на бирачком месту на коме је уписан у извод из посебног бирачког списка.

Изузетно, бирач може да гласа и изван бирачког места из става 1. овог члана на начин утврђен Законом о избору народних посланика.

Начин гласања изван бирачког места и број бирача који су тако гласали, уноси се у записник о раду бирачког одбора.

Обавештавање бирача о гласању

Члан 85.

Сваком бирачу обавезно се, најкасније пет дана пре дана одржавања избора, доставља обавештење о дану и времену одржавања избора, са бројем и адресом бирачког места на коме гласа и бројем под којим је уписан у извод из посебног бирачког списка.

Обавештење из става 1. овог члана бирачима доставља орган надлежан за вођење бирачког списка.

Начин гласања

Члан 86.

Бирач гласа лично.

Бирач у току одржавања избора може гласати само једанпут.

Гласање је тајно.

Гласа се на овереним гласачким листићима.

На бирачком месту и на 50 метара од бирачког места забрањено је истицање сваког пропагандног материјала.

Ако се у току гласања наруше правила из ст. 1. до 4. овог члана, бирачки одбор се распушта, а гласање на том бирачком месту се понавља.

На бирачком месту забрањено је коришћење мобилних телефона и других средстава веза и комуникација.

Ближа упутства о мерама којима се обезбеђује тајност гласања утврђује ЦИК.

Време гласања на бирачком месту

Члан 87.

Бирачка места се отварају у 7,00 часова, а затварају у 20,00 часова. У току тог времена бирачко место мора бити непрекидно отворено.

Бирачима који су се затекли на бирачком месту у тренутку затварања омогућиће се да гласају.

За време гласања чланови бирачког одбора или њихови заменици морају бити на бирачком месту.

Одржавање реда на бирачком месту

Члан 88.

Ако се на бирачком месту наруши ред, бирачки одбор може прекинути гласање док се ред не успостави. Разлози и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора.

Ако је гласање прекинуто дуже од једног часа, продужава се за онолико времена колико је прекид трајао.

У просторији у којој се обавља гласање може бити присутан само онолики број бирача колико има обезбеђених места за тајност гласања.

Забрањено је задржавање на бирачком месту лица која, у складу са овим законом, немају права и дужности у вези са спровођењем избора.

Припадници полиције на дужности могу ући на бирачко место само ако су на бирачком месту нарушени ред и мир, на позив председника бирачког одбора.

Због повреде одредаба ст. 1. до 5. овог члана може се поднети приговор ЦИК-у, који одлучује да ли ће се гласање на том бирачком месту поновити.

Изборни материјал

Језик и писмо изборног материјала

Члан 89.

Целокупан изборни материјал и документација штампају се двојезично, на српском језику и ћириличком писму и на језику и писму националне мањине чији национални савет се бира.

Гласачки листић

Члан 90.

Гласачки листић садржи:

- 1) редни број испред назива изборне листе;
- 2) називе изборних листа, према редоследу утврђеном на збирној изборној листи, са личним именом носиоца изборне листе;
- 3) напомену да се гласа само за једну изборну листу, заокруживањем редног броја испред назива те листе.

Гласачке листиће припрема и оверава ЦИК.

ЦИК утврђује број гласачких листића, који мора бити једнак броју бирача уписаних у посебан бирачки списак.

Гласачки листићи штампају се на једном месту, на хартији заштићеној воденим жигом.

Предлагач изборне листе доставља ЦИК-у име лица које има право да присуствује штампању, бројању, паковању гласачких листића и њиховом достављању органима надлежним за спровођење избора.

ЦИК ближе прописује облик и изглед гласачких листића, начин и контролу њиховог штампања и достављање и руковање гласачким листићима.

ЦИК ближе прописује облик и димензије гласачке кутије. Гласачке кутије морају бити од провидног материјала.

ЦИК је дужан да за сваки бирачки одбор благовремено припреми материјал за гласање, а нарочито потребан број гласачких листића, збирну изборну листу, извод из посебног бирачког списка и образац записника о раду бирачког одбора.

Примопредају изборног материјала обавља ИКП најкасније 48 часова пре дана одржавања избора.

ИКП се, у сарадњи са управом јединице локалне самоуправе, стара о уређивању бирачких места и припрема за сваки бирачки одбор потребан број гласачких кутија са прибором за њихово печатење и прибором за писање.

На дан гласања, пре почетка гласања, бирачки одбор утврђује да ли је изборни материјал за то бирачко место потпун и исправан, да ли је бирачко место уређено на начин којим се обезбеђује тајност гласања и да ли гласање може почети. Наведени подаци уносе се у записник о раду.

Збирна изборна листа сваке националне мањине чији национални савет се бира на бирачком месту, с називима изборних листа и именима кандидата, мора за време гласања бити видно истакнута на бирачком месту.

Садржај, облик и начин истицања збирне изборне листе прописује ЦИК.

Представници предлагача изборних листа имају право увида у изборни материјал. Увид се врши у просторијама ЦИК-а. Увид у изборни материјал може се извршити у року од пет дана од дана гласања.

Чување изборног материјала

Члан 91.

Изборни материјал чува се најмање четири године.

ЦИК прописује начин увида и чувања изборног материјала.

Гласање

Члан 92.

Бирачки одбор проверава гласачку кутију у присуству бирача који први дође на бирачко место. Провером се утврђује да ли је гласачка кутија исправна, празна и погодна да обезбеди сигурност и тајност садржине гласачких листића. Резултат контроле уписује се у контролни лист, који потписују чланови бирачког одбора и бирач који је први дошао на бирачко место.

У гласачку кутију убацује се контролни лист, а затим се она у присуству првог бирача печати, што се уноси у записник о раду бирачког одбора.

По отварању гласачке кутије, најпре се проверава да ли у њој постоји контролни лист. Ако у гласачкој кутији нема контролног листа, бирачки одбор се распушта и именује се нови, а гласање на том бирачком месту се понавља.

Образац контролног листа и начин печатења гласачке кутије прописује ЦИК.

Ток гласања

Члан 93.

Бирач саопштава бирачком одбору своје лично име и предаје обавештење о гласању, а личном картом или другом исправом доказује свој идентитет.

Бирач не може гласати без подношења доказа о свом идентитету. Председник или члан бирачког одбора, пошто утврди идентитет бирача, заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из посебног бирачког списка и објашњава му начин гласања.

Бирач потписује бирачки списак и преузима гласачки листић.

Сваком бирачу који је приступио гласању и примио гласачки материјал, специјалним спрејом ће бити обележен кажипрст десне руке, као знак да је већ гласао. Ознака на кажипрсту траје намање 24 часа.

Чланови бирачког одбора не смеју ни на који начин утицати на одлуку бирача.

Чланови бирачког одбора дужни су да бирачу, на његов захтев, објасне начин гласања.

Чланови бирачког одбора дужни су да нарочито пазе да нико не омета бирача приликом попуњавања гласачког листића и да у потпуности буде обезбеђена тајност гласања.

На дан избора не могу се вршити никакве промене у изводима из посебних бирачких спискова.

Ако се у току гласања повреде одредбе ст. 5. до 8. овог члана, ЦИК распушта бирачки одбор, образује нови бирачки одбор и одређује понављање гласања на том бирачком месту.

Начин гласања

Члан 94.

Бирач може гласати само за једну изборну листу. Глас се заокруживањем редног броја испред назива изборне листе за коју се гласа.

Бирач сам пресавија гласачки листић тако да се не види како је гласао и ставља га у гласачку кутију, а затим напушта бирачко место.

На гласање изван бирачког места сходно се примењују правила о избору народних посланика.

Утврђивање резултата избора

Утврђивање резултата избора на бирачком месту

Члан 95.

По завршеном гласању, бирачки одбор приступа утврђивању резултата гласања на бирачком месту.

Бирачки одбор утврђује број неупотребљених гласачких листића, ставља их у посебан омот који печати и број уноси у записник.

На основу извода из посебног бирачког списка, бирачки одбор утврђује укупан број бирача који су гласали.

Кад се гласачка кутија отвори, после провере контролног листа, важећи гласачки листићи одвајају се од неважећих и број неважећих листића се уноси у записник.

Неважећи гласачки листић је непопуњени гласачки листић, листић који је попуњен тако да се не може утврдити за коју се изборну листу гласало и листић на коме је заокружено више од једне изборне листе.

Ако је на гласачком листићу заокружено име и презиме првог кандидата на изборној листи или је заокружен назив или део назива изборне листе, односно, ако су истовремено заокружени редни број и назив изборне листе и име и презиме првог кандидата, такав изборни листић сматра се важећим.

Ако се утврди да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали, бирачки одбор се распушта и именује нови, а гласање на том бирачком месту се понавља.

После утврђивања резултата гласања, бирачки одбор у записник о свом раду уноси: број примљених гласачких листића, број неупотребљених гласачких листића, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића, број гласова датих за сваку изборну листу, број бирача према изводу из бирачког списка и број бирача који су гласали.

У записник о раду бирачког одбора уносе се и примедбе и мишљења чланова бирачког одбора, предлагача изборних листа, као и све друге чињенице од значаја за гласање.

Записник о раду бирачког одбора потписују сви чланови бирачког одбора.

Записник о раду бирачког одбора

Члан 96.

Записник о раду бирачког одбора саставља се на прописаном обрасцу који се штампа у шест примерака.

Први примерак записника са изборним материјалом доставља се ЦИК-у.

Други примерак записника истиче се на бирачком месту на јавни увид.

Преостала четири примерка записника уручују се представницима предлагача изборних листа које су освојиле највећи број гласова на том бирачком месту и то одмах уколико предлагач изборне листе има представника у бирачком одбору, а уколико га нема, представник предлагача изборне листе може преузети примерак записника од ЦИК-а у року од 12 часова од завршетка гласања.

Остали предлагачи изборних листа имају право да, у року од 12 часова од достављања материјала са бирачког места ЦИК-а, од ЦИК-а добију оверену фотокопију записника са бирачког места.

Достављање резултата гласања са бирачког места

Члан 97.

По утврђивању резултата гласања, бирачки одбор без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од часа затварања бирачког места, доставља ИКП-у: записник о раду; извод из бирачког списка; неупотребљене и, одвојено, употребљене гласачке листиће; неважеће и, одвојено, важеће гласачке листиће, као и преостали изборни материјал.

ИКП, најкасније у року од 24 часа од часа затварања бирачког места, доставља ЦИК-у изборни материјал са бирачких места са свог бирачког подручја.

У року од 72 часа од затварања бирачких места, ЦИК записнички утврђује: укупан број бирача уписаних у посебан бирачки списак сваке националне мањине; број бирача који је гласао на бирачким местима; укупан број гласачких листића примљених на бирачким местима; укупан број неупотребљених гласачких листића; укупан број неважећих гласачких листића; укупан број важећих гласачких листића; број гласова датих за сваку од изборних листа.

ЦИК утврђује резултате избора и о томе сачињава посебан записник.

ЦИК прописује садржај и облик обрасца записника о свом раду.

Расподела мандата по изборним листама и националним мањинама

Члан 98.

Свакој изборној листи припада број мандата сразмеран броју добијених гласова.

ЦИК расподељује мандате применом Д'Онтовог правила.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила свака изборна листа, за сваки национални савет посебно, дели бројевима од један до закључно са бројем укупног броја чланова националног савета који је утврђен у члану 9. овог закона.

Добијени количници разврставају се по величини, а у обзир се узима онолико највећих количника колико чланова националног савета се бира.

Ако две изборне листе или више изборних листа добију исте количнике на основу којих се додељује један мандат, а нема више нерасподељених мандата, мандат ће се доделити листи која је укупно добила већи број гласова.

Мандати који припадају одређеној изборној листи додељују се кандидатима са листе по редоследу по коме су њихова имена наведена на листи.

Када изборној листи припадне више мандата него што је на тој листи предложено кандидата за члана националног савета, мандат се додељује изборној листи која има следећи највећи количник.

Објављивање резултата избора

Члан 99.

ЦИК објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ податке о укупним резултатима избора за национални савет сваке од националних мањина, и то о:

- 1) броју бирача уписаних у посебан бирачки списак;
- 2) укупном броју бирача који су гласали;
- 3) броју примљених гласачких листића;
- 4) броју неупотребљених гласачких листића;
- 5) броју употребљених гласачких листића;
- 6) броју неважећих гласачких листића;
- 7) броју важећих гласачких листића;
- 8) броју гласова који су добиле изборне листе;
- 9) броју места у националном савету који је добила свака од изборних листа.

ЦИК резултате избора објављује у року од 96 часова од часа завршетка гласања.

Од завршетка гласања до објављивања резултата избора, ЦИК објављује преко средстава обавештавања привремене податке о резултатима избора.

Резултати избора објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ЦИК издаје члану националног савета уверење да је изабран.

3. Избор за чланове националних савета путем електорске скупштине

Заједничке одредбе

Члан 100.

Ако национална мањина, у складу са овим законом, не испуни услове за непосредне изборе, национални савет бира скупштина електора националне мањине.

Одлуком о одржавању електорске скупштине Министарство покреће поступак за избор националног савета. Одлука се доноси у року од 15 дана од дана када се утврди да припадници одређене националне мањине нису испунили услов за непосредне изборе.

У одлуци се одређује датум и место одржавања електорске скупштине. Одлука о расписивању избора се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Датум и место одржавања електорске скупштине објављује се у средствима јавног информисања, са јавним позивом свим електорима да благовремено поднесу потпуне писмене пријаве за учешће у електорској скупштини.

Члан 101.

Право да буде електор има и припадник националне мањине, кога је за електора именовала организација или удружење националне мањине.

Организацијом, удружењем или политичком организацијом националне мањине сматра се организација, удружење грађана или политичка организација која има предзнак једне националне мањине у свом називу, или је статутом одређена као организација, удружење или политичка организација која окупља, или делује у интересу припадника националне мањине.

Потписи за подршку електора треба да су оверени у складу са овим законом.

Предлог из става 1. овог члана може поднети само лице које је овластио предлагач изборне листе.

Члан 102.

Лице које има право да буде електор прилаже:

- 1) електорску пријаву која садржи изјаву да се лице пријављује за електорску скупштину националне мањине и личне податке;
- 2) потврду о бирачком праву;
- 3) писмену изјаву о националној припадности;
- 4) доказ о пребивалишту;

- 5) попуњене обрасце са 100 потписа припадника одређене националне мањине.

Лице које има право да буде електор испред организације или удружења националне мањине поред наведених услова из става 1. овог члана прилаже решење о регистрацији организације или удружења и писмену исправу о одлуци скупштине организације или удружења националне мањине којом је одређено за електора националне мањине.

Један припадник националне мањине може попуњавањем и потписивањем обрасца да подржи само једног електора.

Министарство прописује облик и садржај обрасца за прикупљање потписа бирача који подржавају електоре.

Потписе може прикупљати само кандидат за електора који има овлашћење за прикупљање потписа издато од Министарства.

Члан 103.

Писмене пријаве за учешће на електорској скупштини се достављају Министарству најкасније 30 дана пре одржавања електорске скупштине. Министарство упућује писмени позив на електорску скупштину свим електорима који су поднели потпуне пријаве.

На поступак са електорским пријавама примењују се одредбе овог закона које регулишу поступање са изборним листама за непосредне изборе чланова националног савета.

Члан 104.

Електорска скупштина бира чланове националног савета пропорционално величини националне мањине, у складу са чланом 9. овог закона.

Мандат сазива националног савета започиње од дана уписа у регистар националних савета.

Члан 105.

Електорска скупштина се може одржати ако је на њој присутно више од половине електора чије су електорске пријаве потврђене.

Изузетно од става 1. овог члана, електорска скупштина се не може одржати ако на њој не присуствује:

- 1) најмање 20 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи мање од 10.000 лица или није исказан;
- 2) најмање 30 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи више од 10.000 лица, али мање од 20.000 лица;
- 3) најмање 45 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи више од 20.000 лица, али мање од 50.000 лица;
- 4) најмање 60 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи више од 50.000 лица, али мање од 100.000 лица;

- 5) најмање 100 електора код националних мањина чији број према последњем попису становништва износи више од 100.000 лица.

Члан 106.

Радам електорске скупштине, до избора председника електорске скупштине, руководи најстарији електор.

Члан 107.

Електорска скупштина почиње свој рад утврђивањем присуства електора уз помоћ списка електора који доставља Министарство.

После утврђивања броја присутних електора, електорска скупштина наставља свој рад избором председника, потпредседника, записничара и чланова изборне комисије.

Члан 108.

Електорска скупштина одлучује јавно, већином гласова присутних електора.

О избору чланова националног савета, електорска скупштина одлучује тајним гласањем.

Електорска скупштина може да одлучује тајним гласањем и о другим питањима, ако тако одлучи.

Спровођење избора

Члан 109.

Електорска скупштина бира национални савет по пропорционалном систему.

Листу кандидата (у даљем тексту: листа) за чланове националног савета може да предложи једна четвртина присутних електора.

На изборној листи је најмање 30% места резервисано за мање заступљен пол, с тим да је свако треће место на изборној листи резервисано за мање заступљен пол.

Електор може својим гласом подржати само једну листу.

На листи може бити најмање пет, а највише онолико кандидата колико национални савет има чланова. Редослед кандидата одређује подносилац листе.

Листе проглашава председник електорске скупштине, утврђујући њихов редни број и носиоца.

Електори гласају тајно, на унапред припремљеним листићима, на које уписују име носиоца, односно број листе.

Мандати се расподељују применом Д'Онтовог правила.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила свака изборна листа, за сваки национални савет посебно, дели бројевима од један до закључно са бројем укупног броја чланова националног савета који је утврђен у члану 9. овог закона.

Добијени количници разврставају се по величини, а у обзир се узима онолико највећих количника, колико чланова националног савета националне мањине се бира.

Ако две изборне листе или више изборних листа добију исте количнике на основу којих се додељује један мандат, а нема више нерасподељених мандата, мандат ће се доделити листи која је укупно добила већи број гласова.

Мандати који припадају одређеној изборној листи додељују се кандидатима са листе по редоследу по коме су њихова имена наведена на листи.

Када изборној листи припадне више мандата него што је на тој листи предложено кандидата за члана националног савета, мандат се додељује изборној листи која има следећи највећи количник.

4. Избор новог сазива националног савета

Члан 110.

После првих избора националних савета по овом закону, избори нових сазива националних савета обавиће се непосредно или путем електорске скупштине.

Иницијативу за избор новог сазива националног савета покреће председник националног савета најраније шест месеци, а најкасније три месеца пре истека мандата.

Ако председник националног савета не поднесе иницијативу најкасније три месеца пре истека мандата, Министарство ће покренути иницијативу за избор новог сазива.

Члан 111.

Радам електорске скупштине, до избора председника електорске скупштине, руководи председник националног савета.

У случају спречености председника националног савета, до избора електорске скупштине, радом електорске скупштине руководи најстарији електор.

VII. ФИНАНСИРАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА

Члан 112.

Национални савет доноси свој годишњи финансијски план, финансијски извештај и завршни рачун.

У годишњем финансијском плану националног савета се исказују сви приходи и расходи националног савета за календарску годину.

Годишњи финансијски план се доноси по поступку и на начин предвиђен статутом националног савета.

Национални савет, у року од 15 дана од дана доношења финансијског извештаја или завршног рачуна, примерак извештаја или рачуна доставља Министарству.

Коришћење средстава

Члан 113.

Стечена средства, у складу са овим законом, могу се користити за финансирање трошкова за:

- 1) редовну делатност националног савета;
- 2) финансирање рада установа, фондација, привредних друштава и организација чији је оснивач или суоснивач национални савет, установа, фондација, привредних друштава и других организација чија су оснивачка права делимично или у целини пренета на национални савет.

У трошкове редовне делатности националног савета спадају нарочито:

- 1) финансирање или суфинансирање програма и пројеката у области образовања, културе, обавештавања и службене употребе језика и писма националне мањине;
- 2) трошкови за изнајмљивање и коришћење просторија националног савета;
- 3) зараде, порези и доприноси запослених у националном савету;
- 4) хонорари и доприноси за обављен рад за потребе националног савета;
- 5) путни трошкови и дневнице за службена путовања;
- 6) набавка канцеларијског материјала и опреме за рад националног савета.

Врсте средстава

Члан 114.

Средства за финансирање рада националних савета обезбеђују се из буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и буџета јединице локалне самоуправе, донација и осталих прихода.

Члан 115.

Висина средстава из јавних извора која се обезбеђују за финансирање делатности националних савета одређују се за сваку годину Законом о буџету Републике Србије, односно одлукама о буџету АП Војводине и јединица локалне самоуправе.

Средства из става 1. овог члана која се обезбеђују у буџету Републике Србије распоређују се тако да се 30% распоређује у једнаким износима свим регистрованим националним саветима у Републици Србији, а остатак средстава (70%) сразмерно броју припадника одређене националне мањине коју национални савет представља, као и укупном броју установа те националне мањине у области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма и обиму активности тих установа.

Одлуку о расподели средстава из буџета Републике Србије доноси Министарство, имајући у виду предлоге националних савета.

Средства из става 1. овог члана која се обезбеђују у буџету аутономне покрајине распоређују се, у складу са одлуком надлежног органа аутономне

покрајине, националним саветима који имају седиште на територији аутономне покрајине.

Средства из става 1. овог члана која се обезбеђују у буџету јединице локалне самоуправе распоређују се, у складу са одлуком надлежног органа јединице локалне самоуправе, националним саветима који представљају националне мањине које у становништву јединице локалне самоуправе достижу најмање 10% од укупног становништва или националних мањина чији је језик у службеној употреби на територији јединице локалне самоуправе.

Финансирање рада установа чија су оснивачка права пренета на националне савете

Члан 116.

Финансирање рада установа или других организација чија су оснивачка права, делимично или у целини, пренета на националне савете врши се из истих извора и на основу истих норматива из којих су те установе или организације финансиране пре преношења оснивачких права на националне савете.

У уговору о преносу оснивачких права на националне савете уређују се финансијске обавезе претходног оснивача према установи или другој организацији чији оснивач постаје национални савет.

Национални савет може обезбедити допунска средства за рад и делатност установа и других организација чија оснивачка права су пренета на национални савет.

Рачун националног савета, обавеза вођења књиговодства и финансијска контрола

Члан 117.

Национални савет има рачун.

Национални савет је дужан да води књиговодство о свим приходима и расходима.

Књиговодство се води по пореклу, висини и структури прихода и расхода, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство.

Књиговодствене евиденције прихода и расхода националног савета су предмет годишње ревизије, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство, и могу бити предмет контроле надлежних органа.

Национални савет је обавезан да води посебну евиденцију о својој имовини.

Одговорно лице

Члан 118.

Статутом националног савета одређује се лице одговорно за финансијско пословање, подношење извештаја и вођење књига националног савета.

Ако национални савет статутом не одреди одговорно лице, одговорним лицем ће се сматрати председник националног савета.

Буџетски фонд за националне мањине

Члан 119.

Национални савети учествују у поступку расподеле средстава буџетског фонда за националне мањине, која се додељују јавним конкурсом за финансирање програма и пројеката из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма националних мањина.

Буџетским фондом за националне мањине управља Министарство.

VIII. НАДЗОР

Члан 120.

Надзор над законитошћу рада и аката националних савета, у складу са Уставом и законом, врши Министарство.

Национални савет је дужан да министарству које врши надзор над законитошћу рада и аката, на његов захтев, у року од осам дана достави тражене податке, списе и исправе.

За достављање тражених података, списа и исправа одговоран је председник националног савета.

Члан 121.

Надлежно министарство покренуће поступак за оцену уставности и законитости статута, прописа или другог општег акта националног савета пред Уставним судом, ако сматра да тај акт није у сагласности са Уставом, законом или другим републичким прописом.

Надлежни орган аутономне покрајине покренуће поступак из става 1. овог члана, ако сматра да акт није у сагласности са покрајинским прописом.

Члан 122.

Министарство је дужно да обустави од извршења акт националног савета за који сматра да није у сагласности са Уставом, законом или другим прописом, решењем које се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”. Министарство покрене поступак за оцену уставности и законитости акта пред Уставним судом, у року од пет дана од дана објављивања решења.

Ако Министарство не покрене поступак из става 1. овог члана, решење о обустави од извршења престаје да важи.

IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 123.

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај лице које:

- 1) не спроведе или противно одредбама члана 47. овог закона спроведе упис или брисање бирача из посебног бирачког списка;
- 2) користи податке из посебних бирачких спискова припадника националних мањина у сврхе за које то није дозвољено овим законом, супротно члану 49. овог закона.

Члан 124.

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај лице које на бирачком месту користи пејџер, мобилни телефон и друга средства веза и комуникација, супротно члану 86. став 7. овог закона.

Члан 125.

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај лице које изазове неред на бирачком месту, услед чега је гласање, у складу са чланом 88. овог закона, морало бити прекинуто.

Члан 126.

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај правно или физичко лице које ремети или злоупотребљава право на коришћење националних симбола.

Члан 127.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у националном савету, ако:

- 1) не поступи по члану 6. став 3. овог закона;
- 2) супротно одредбама члана 120. став 2. у року од осам дана од дана достављања захтева, не достави Министарству које врши надзор над законитошћу рада и аката тражене податке, списе и исправе.

Члан 128.

Новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара казниће се за прекршај национални савет, ако:

- 1) у року од 30 дана од дана доношења измена и допуна статута, не обавести о томе Министарство и не достави измене и допуне статута, као и записник са седнице на којој су усвојени;
- 2) супротно одредбама члана 120. став 2. у року од осам дана од дана достављања захтева, не достави министарству које врши надзор над законитошћу рада и аката националних савета тражене податке, списе и исправе.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 129.

У року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, министар доноси одлуку о расписивању избора за националне савете.

Од дана расписивања до дана одржавања избора из става 1. овог члана не може да протекне мање од 60 ни више од 90 дана.

Електорска скупштина ће се одржати у року који не може бити краћи од 60 дана, ни дужи од 90 дана од дана доношења одлуке из члана 100. став 2.

Начин спровођења избора одредиће се у складу са одредбама овог закона.

Члан 130.

Национални савети су дужни да, у року од три месеца од дана њиховог конституисања, донесу нов статут или да постојећи статут и опште акте ускладе са одредбама овог закона.

Члан 131.

Одредбе овог закона које се односе на право давања предлога или мишљења у поступку избора, односно именовања чланова тела које именује Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, примењиваће се од првог наредног поступка за избор, односно именовање чланова тих тела.

Члан 132.

Министарство ће стални састав ЦИК-а именовати у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 133.

Прописе из члана 4. став 4, члана 52. став 3, члана 55. и члана 102. став 4. овог закона, Министарство ће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 134.

Извршни одбор Савеза јеврејских општина Србије врши функције националног савета, а председник Савеза јеврејских општина Србије је члан Савета Републике Србије за националне мањине.

Члан 135.

Ако национални савет не утврди традиционалне називе из члана 22. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, традиционалне називе ће утврдити Влада, односно надлежни орган аутономне покрајине, ако национални савет има седиште на територији аутономне покрајине, у сарадњи са јединицама локалне самоуправе, организацијама националних мањина и стручњацима за језик, историју и географију те националне мањине.

Одредба из става 1. овог члана се не односи на националне савете који су традиционалне називе из члана 22. овог закона утврдили и објавили пре ступања на снагу овог закона.

Члан 136.

Министарство може за поједине изборе да дозволи да се пребивалиште као услов за коришћење активног или пасивног бирачког права замени условом боравишта, ако је реч о лицима са пребивалиштем на подручју Косова и Метохије.

Члан 137.

Ступањем на снагу овог закона врши се општи избор, односно реизбор свих националних савета.

Ако на дан расписивања избора за националне савете, национални савет није навршио половину мандата, његов мандат се обнавља и трајаће колико и мандати националних савета који се бирају.

Национални савети који су изабрани пре ступања на снагу овог закона, а чији је мандат истекао, настављају да раде до избора, односно конституисања националног савета према одредбама овог закона.

Члан 138.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

- 1) Члан 24. Закона о заштити права и слобода националних мањина („Службени лист СРЈ“, бр. 11/02);
- 2) Правилник о начину рада скупштина електора за избор савета националних мањина („Службени лист СРЈ“, бр. 41/02).

Члан 139.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.